

НОРМАТИВНІ ВИМОГИ ДОБЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИГОТОВЛЕННЯ ТА ПРОДАЖУ ДИТЯЧИХ ІГРАШОК

Вершиніна К. Ю., студ. (гр. БТ-62, ФБТ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Анотація. Розглянуто питання безпеки експлуатації дитячих іграшок, відокремлено основні критерії якості і безпечності іграшок, запропоновано критерії перевірки безпечності іграшок та основні шляхи запобігання виникнення травматизму та отруєння серед дітей.

Ключові слова: діти, іграшки, пластик, закон, декларація про відповідність, хутро, безпека, вікове обмеження.

Abstract. The issue of safety of the use of children's toys is considered, the main Criteria for the quality and safety of toys are separated, the criteria are proposed. Checking the safety of toys and the main ways Prevention of the occurrence of injuries and poisoning among children.

Keywords: children, toys, plastic, law, declaration of conformity, fur, safety, age limit.

Вступ. Багато батьків, вибираючи іграшку для своєї дитини, покладаються лише на зовнішню привабливість іграшки, не дивлячись на склад іграшки, на вікове обмеження, на основні заходи безпеки при експлуатації іграшки. Мало хто з них дивиться на відповідність іграшки нормам і вимогам якості. Дитячі іграшки, як і всі дитячі товари, повинні обов'язково підкріплюватися декларацією відповідності. Магазин, який займається продажем дитячих іграшок, на кожен партію іграшок, які знаходяться в обігу цього магазину обов'язково повинен мати декларацію відповідності на руках чи її в електронному вигляді. Деякі виробники надають перевагу добровільній сертифікації (офіційно діюча система, яка застосовується до товарів, послуг чи обладнання, підтвердження якості яких не є обов'язковою вимогою діючого законодавства про технічний регламент), а також у точках продажу проводяться регулярні перевірки якості товару ринковим наглядом та службою захисту прав споживача.

Аналіз стану питання. У розвинутих країнах, в тому числі і в Україні, велика увага приділяється якості та безпечності дитячих іграшок, ці параметри суворо контролюються. Виробники і реалізатори повинні слідкувати за дотриманням правил виробництва іграшок, задля уникнення нещасних випадків, однак іноді через масштаби виробництва та продажу їм це не вдається. Але деякі країни (як приклад, Китай) не приділяють належної уваги якості та безпечності іграшок, покладаючись лише на низьку собівартість матеріалів і процесу виробництва. Через це можуть виникати різні непередбачувані ситуації при використанні дитиною певної іграшки. Тому батьки завжди повинні підходити до вибору іграшки для своєї дитини із усією відповідальністю, і не покладатися лише на гучне ім'я виробника.

Мета роботи: розглянути можливі фактори ризику стосовно дитячих іграшок і запропонувати можливі шляхи поліпшення дитячої безпеки під час користування іграшками

Методики, матеріали та результати дослідження. Перед початком продажу іграшок, виробник обов'язково повинен забезпечити їх відповідність вимогам безпеки, що встановлені Технічним регламентом безпеки іграшок. Вимоги цього регламенту передбачають те, що іграшки повинні бути безпечними для споживача, не створювати загрози життю при їх експлуатації та зменшити ризик отримання фізичної травми та отруєння [1].

Вимоги Технічного регламенту безпеки іграшок стисло викладені нижче та виявлено причини по яким до іграшок висуваються саме такі вимоги.

Іграшки повинні бути безпечними для споживачів, не створювати у випадку їх використання небезпеки життю і ризику для здоров'я і ризику отримання фізичної травми та отруєння.

Небезпека може бути пов'язана з конструкцією іграшки та складом матеріалів, з яких вона виготовлена. Наприклад, м'які іграшки повинні робитися з матеріалів, які не горять або майже не горять, не можна робити іграшки з целулоїду, це пластмаса на основі нітрату целюлози, адже цей вид пластмаси є легкозаймистим. У часи СРСР целулоїд використовували для виробництва пластмасових іграшок та кульок для настільного тенісу. Виробництво іграшок швидко припинили через заходи безпеки, у 2014 році видали наказ про заборону виготовлення тенісних кульок з целулоїду.

Пластик, з якого виготовлені іграшки, повинен бути високоякісним. Металеві іграшки не повинні містити домішок важких металів, адже важкі метали є токсичними для організму людини.

Іграшки не повинні містити виступаючих, гострих деталей, якими можна легко поранитися [2].

Що стосується наповнювачів іграшок, матеріал повинен бути гіпоалергенним, повинен легко пратися чи підлягати будь-якому іншому виду чистки.

Іграшки для дітей, такі як брязкальце, не повинні містити в собі дрібних деталей, які дитина може проковтнути чи вдихнути. Конструкція іграшки повинна бути міцна, не містити скляних та крихких елементів, які можна легко розбити.

Однією з основних вимог Технічного регламенту є те, що рівень безпеки, пов'язаний з використанням іграшки, не повинен перевищувати рівень здатності дітей чи особин, які піклуються про дітей, усунути таку небезпеку. В цьому пункті мається на увазі обов'язкове вказання вікового обмеження на дитячих товарах. Це робиться через те, що іграшка може містити дрібні деталі, які не можуть використовувати маленькі діти до трьох років, або це може бути робота зі склом, гіпсом (розвиваюча іграшка, вікове обмеження 6+, ризик виникнення аспірації), електричним струмом (випалювальний пристрій з віковим обмеженням 12+), тощо.

Далі стосовно маркування. Маркування іграшки на сьогодні є офіційним документом. Звісно, воно підкріплюється декларацією про відповідність, яку завжди можна знайти в інтернеті за номером, який вказаний на маркуванні. Обов'язково на маркуванні має міститися:

- найменування товару;
- дата виробництва;
- термін придатності (деякі можуть мати необмежений);
- товарний знак виробника чи його представника;
- назва і місцезнаходження виробника чи його представника;
- графічний символ, який показує вікове обмеження;
- попереджувальні написи з коротким поясненням небезпеки⁴
- позначення символами добровільної сертифікації (повне коло з трилисником) чи декларації відповідності (неповне коло з трилисником) із вказівкою їх номеру.

Обов'язково в коробці має бути присутня інструкція по експлуатації, схеми використання у вигляді брошури і т.д. [3].

Варто також звертати увагу на яскравість забарвлення іграшки, на якість фарбування, на запах. Адже якщо іграшка має специфічний запах, він може викликати у дитини алергію та навіть отруєння (іграшки з неякісного пластику та гуми). Якщо іграшка зроблена з пластику, то обов'язково треба дивитися, щоб він був якісним, адже неякісний пластик може виділяти сполуки, які здатні отруїти малюка. Також не варто обирати іграшки зі штучного і тим паче натурального хутра, адже вони здатні викликати алергічну реакцію. Варто купувати дитині лише ті іграшки, що підходять їй за віковим обмеженням. На кожній іграшці обов'язково повинен бути зазначений термін придатності, якого варто суворо дотримуватись.

Також при покупці іграшок варто не забувати, що згідно із наказом Кабінету Міністрів, м'які та гумові надувні іграшки не підлягають поверненню, через санітарно-гігієнічні норми [4].

Отже, можна запропонувати заходи, які необхідні для створення безпечних умов використання дитячих іграшок:

- обов'язково перевіряти склад іграшок, щоб зменшити ризик виникнення алергічної реакції;
- притримуватись вікового обмеження, яке ставиться для блага вашої дитини;
- обов'язково дивитися наявність маркування і при наявності сумнівів просити у продавця декларацію про відповідність;
- не брати іграшки сумнівної якості;
- дивитися на зовнішній вигляд іграшок, не купувати іграшки з загостреними і виступаючими кутами;
- слідкувати за станом іграшок, які містять у собі акумулятори, адже можливі випадки самозаймання;
- дотримуватись інструкції з експлуатації.

І найважливіша рекомендація - не варто заощаджувати на іграшках. Хай краще їх буде небагато, але вони будуть якісними і не нанесуть шкоди здоров'ю Вашої дитини.

Висновки. Виробництво та вибір безпечних дитячих іграшок є відповідальною справою, як для виробників, реалізаторів, так і для батьків дитини.

Виробники повинні суворо дотримуватись вимог Технічного регламенту, а реалізатори, в свою чергу, закуповувати іграшки, які мають відповідну супроводжувальну документацію, та лише у відповідальних виробників, які ведуть належний контроль за якістю.

Батьки дитини повинні відповідально відноситись до вибору безпечних іграшок, виходити при виборі іграшки для дитини з вимог, які забезпечують достатню безпеку при експлуатації. Також, ціна іграшки не повинна бути єдиним критерієм вибору іграшки, адже дешева іграшка може нанести велику шкоду здоров'ю дитини.

Науковий керівник: Гусєв А. М., к.б.н., доцент (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)

Література

1. Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII «Про технічні регламенти і оцінку відповідності».

2. Постанова, Регламент від 28.02.2018 № 151 «Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок».

3. Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII «Про захист прав споживачів».

4. Постанова від 19.03.1994 № 172 «Про реалізацію окремих положень Закону України «Про захист прав споживачів».